

FÖR GOTLANDS BÄSTA

Valplattform 2022

De senaste fyra åren med Centerpartiet i styret har vi drivit på framåt för Gotlands bästa.

Vi vill fortsätta ta ansvar.

Vi vill driva utvecklingen och alltid ha målet att göra det som är tryggt och bäst för Gotland.

Vi bedriver en politik där vi förenar miljöansvar med tillväxt och utveckling. En politik som enar människor, som förenar land och stad och bidrar till en framtidstro.

Vi driver en politik för att få vardagen att fungera och där vi känner tilltro till människornas förmåga att själva ta ansvar. Vi vill se ett öppet och liberalt samhälle utan onödig detaljstyrning. Vi vill se ett samhälle som respekterar varje individ för den de är och där kvinnor och män värderas lika.

Befolkningen har under vår mandatperiod ökat med över 1 700 nya gotlänningar. Målet 65 000 invånare är realistiskt inom en snar framtid. För att nå dit krävs en närodlat politik som gynnar hela Gotland.

Gotland växer med en bra skola. En bra fritid och ett rikt kulturliv. Ett bra boende över hela ön. Att vi tar hand om våra äldre. Har en god och nära sjukvård. Att vi fortsätter med den gröna omställningen. Utvecklar landsbygden. Att vi använder vårt vatten på ett klokt sätt. Att vi tillsammans bygger ett bra företagsklimat. Allt för Gotlands bästa.

LEVA OCH BO

Gotland behöver vara platsen för attraktiva arbetsplatser, en trygg plats att bo och leva på, där vi tar hand om våra äldre och utbildar våra barn. Attraktivt arbete på Gotland, skapas genom att våra arbetsplatser kan växa och nyanställa genom tillgång till rätt utbildad arbetskraft och ett konstruktivt innovationsklimat.

Centerpartiet vill att fler skall ha ett jobb att gå till och få möjlighet till vidareutbildning. Därför behövs Folkhögskola, Komvux, olika yrkesutbildningar samt en väl utvecklad samverkan med Arbetsförmedlingen och jobbmatchning. Uppsala Universitet fortsätter utvecklas vid Campus Gotland med forskning och utbildningsplatser liksom riktade insatser på bristyrken. Behovet av högutbildade är stort, nu när vi inte behöver bo där vi arbetar utan kan bo på Gotland och jobba var som helst i världen. Gotlands fibernät är en utmärkt förutsättning för det och det ger oss bra möjligheter för fortsatt inflyttning.

Nyanlända är en stor resurs med mycket erfarenheter, för att behålla kompetenta människor på Gotland kan det vara små insatser som gör stor skillnad. En praktikplats/lärlingsplats kan vara ett viktigt första steg. Validering av kompetens samt utbildning i svenska bör ske mer individuellt anpassat, vissa kommer hit med hög utbildning medan andra inte gått många dagar i skolan. Attraktiv fritid är en viktig pusselbit, genom att skapa bra förutsättningar för idrottsföreningar och kulturliv gör vi Gotland attraktivt i varje skede av livet.

Bostäder

Gotland behöver fler bostäder, hyresrätter, studentboenden, villor och bostadsrätter. Kön till Gotlandshem har länge varit lång och priserna för att köpa sitt eget hem har ökat. Många har svårt att flytta hemifrån, byta till en mer lämplig bostad eller flytta hit till Gotland. Detta vill vi underlätta genom att börja med inventering av serviceorternas möjligheter till förtätning. På dessa platser så har vi redan tagit ställning till att det ska finnas service. Att öka antalet boende just där servicen finns är både klimatsmart och ekonomiskt fördelaktigt.

Vi vill förenkla bygglovsprocessen och satsa medel på information och samverkan.

Landsbygdsutveckling

Vi vill att man skall kunna leva och förverkliga sina drömmar oavsett var man bor. Det skall vara tryggt och finnas en service av god kvalitet över hela Gotland. De gröna näringarna, besöksnäringen och företagens energiomställning är prioriterade utvecklingsområden där landsbygdens resurser skapar förutsättningar för jobb och sysselsättning över hela ön. De gröna näringarna är en stor resurs vid omställningen till ett Gotland som är självförsörjande på förnyelsebar energi.

Kommunikationer

Kommunikationerna till och från Gotland har direkt påverkan på öns attraktions- och konkurrenskraft, ekonomiska utveckling och välfärd. Färjeförbindelsen mellan Gotland och fastlandet är Gotlands landsväg över havet och måste ses som en del av den nationella infrastrukturen med snabba, täta och säkra överfarter. Gotlands behov och utveckling måste vara utgångspunkten när framtidens trafik ska utformas med satsningar på förbättrad tillgänglighet och ökad hållbarhet för såväl person som godstrafiken. Säkerhetsläget i Östersjön och totalförsvarets upprustning på Gotland understryker behovet av en fungerande färjetrafik i alla lägen samt behovet av reservhamn på Gotland.

Flygtrafik till både Bromma, för nationell trafik, och Arlanda, för internationell trafik, är viktigt för en fortsatt positiv utveckling av Gotlands näringsliv och samhälle. Omställningen till förnyelsebara bränslen och att Gotland blir ett nav för framtida elflyg gör flyget till ett hållbart resande.

Kollektivtrafiken liksom bra standard på vägnätet är förutsättningar för att hela Gotland skall leva. Täta turer på stomlinjerna med kompletterande anropsstyrd trafik i en kollektivtrafik som drivs med 100 procent förnyelsebara drivmedel.

Säkerhetsläget i Östersjön, Försvarmaktens etablering och totalförsvarets upprustning på Gotland understryker behovet av en fungerande färjetrafik i alla lägen samt behovet av reservhamn på Gotland.

Företagande

Gotland är en region med stark tradition av småföretagande. Sysselsättningen är hög och vi har bland den lägsta arbetslösheten i landet. Våra gotländska småföretag måste kunna växa och nyanställa genom tillgång till rätt utbildad arbetskraft och ett konstruktivt innovations- och samarbetsklimat. Vi vill se ett företagsklimat där företagares idéer och utvecklingsvilja bemöts med möjligheter istället för krångliga regler. Fyra av fem nya jobb skapas av kreativa entreprenörer som lägger grunden till både tillväxt och välfärd.

Företagsklimat bygger vi tillsammans, alla medborgare har sin del i bedömningen av företagsklimat. Region Gotland behöver fortsatt aktivt arbeta med att förbättra företagens och medborgarnas upplevelse av kontakterna med Region Gotland, det ska finnas en tillit till att man blir rätt behandlad.

Tillgång till arbetskraft bygger både på rätt utbildningar här på Gotland, och på en god tillgång till bostäder. Aktivt arbeta med provbo och hjälpa till med attraktivt arbete är initiativ som görs av några utvecklingsbolag, något som vi gärna ser mer av. Grunden är dock att det finns effektiva kommunikationer till och från Gotland.

Vi vill genomföra vår politik genom att:

...underlätta för bostadsbyggandet över hela ön

...förenkla bygglovsprocessen och satsa medel på information

...genomföra en inventering av serviceorternas möjligheter till förtätning

...Gotlandstrafiken inte ska ifrågasättas var tionde år. Den måste ses som en del av den nationella infrastrukturen

...stödja kultur, fritidsliv och föreningar gör Gotland attraktivt i varje skede av livet

Vill du veta mer? Mejla fredrik.gradelius@centerpartiet.se

UTBILDNING

Grunden för barns och ungas möjlighet att göra en resa i livet och uppnå sina livsdrömmar läggs i trygga familjer och i en förskola och skola som möter varje elev på sina villkor. Alla elever har rätt att mötas av en bra utbildning, oavsett var man bor, vilken bakgrund man har, om man är flicka eller pojke. Alla ska ges förutsättningar att lyckas. Det är grundläggande för Centerpartiets skolpolitik.

Det ska vara nära på Gotland. För att det ska vara möjligt att bo och leva på hela Gotland behöver det finnas skolor och förskolor spridda över hela ön.

Skolan på Gotland håller god kvalité och har en hög personaltäthet i jämförelse med landet i övrigt. Det finns dock stora skillnader mellan skolor men även mellan klassrum. Det pågår ett viktigt arbete för att utjämna skillnaderna. Det arbetet vill vi fortsätta med, där erfarna och kunniga medarbetares kunskaper tas tillvara för att stödja andra kollegor.

Kompetensförsörjning

Det är lärarna som gör den stora skillnaden och som är allra viktigast för elevens rätt till kunskap och utveckling. Tyvärr är bristen på lärare stor och då är det viktigt att de pedagogiska resurserna används på bästa sätt.

Vi vill förbättra och utveckla lärarutbildningen.

Fria skolvalet

Vi vill att eleven ska kunna välja skola genom hela skoltiden. Från förskola till högre utbildning. Den ökade konkurrensen leder till att kvaliteten höjs. Det gynnar alla, elever, föräldrar och lärare. Även för medarbetare inom skola är det bra att det finns fler arbetsgivare att välja på. Senaste året har ett stort engagemang visats kring skolan i närområdet. Det vill vi vidareutveckla för att lyfta det positiva som finns hos alla skolor, bygga stoltheten och sprida positiva exempel. Gotlands fristående enheter är viktiga för att erbjuda platser i skola eller förskola, särskilt utanför Visby för att tillhandahålla service utspridd över hela vår ö.

Skolresultat

Resultaten i den gotländska skolan är god. Senaste året har andelen behöriga till gymnasiet ökat, genomsnittliga meritvärdet har stigit. Tidig språkutveckling är betydelsefull för att lyckas längre fram i skolan. Alla förskolor på Gotland ska arbeta med stimulerande språkmiljö. Vi ser digitaliseringen som en möjlighet, inte ett hot. Elevernas verklighet är redan digital. Skolan behöver vara bärare av dessa kunskaper, färdigheter och förståelser. Det digitala verktyget gör också utbildning av hög kvalitet tillgänglig, genom fjärr- och distansundervisning

Ungdomars hälsa

Allt fler barn och unga mår dåligt. Skolan är den plats där man når i stort sett alla barn, så att stärka skolan och elevhälsan ger oss möjlighet att fånga upp fler tidigt och erbjuda rätt stöd. Den växande psykiska ohälsan bland unga gör att det behövs fler lättillgängliga insatser för att ge hjälp i tid. Då det inte alltid är möjligt att ha fysiska mottagningar på plats, vill Centerpartiet satsa på att öka mobiliteten i mottagningar.

Vi vill genomföra vår politik genom att:

...utveckla samarbetet med Uppsala Universitet och verksamhetsförlagd utbildning.

...etablera ämneslärarutbildning årskurs 7-9 på Gotland.

...skapa fler kompletterande tjänster i skolan som avlastar läraren i sitt pedagogiska uppdrag.

...utveckla skolvärdet.

...utveckla övergångarna mellan de olika stadierna och skolformerna.

...utveckla samarbete mellan övriga delar inom regionen som bibliotek och socialtjänsten.

...satsa på ökad mobilitet i mottagningar för den psykiska hälsan.

Vill du veta mer? Mejla stefan.nypelius@centerpartiet.se

MILJÖ OCH KLIMAT

Vi löser miljö- och klimatfrågorna med teknikutveckling, jagar utsläppen inte verksamheterna. En fortsatt utveckling av vindkraft vid och kring Gotlands kuster och på land.

Fossilfria kommunikationer ska främjas och vi ska satsa på alla förnyelsebara bränslekällor, inte bara på el. Biogasbilar ska fortsatt betraktas som miljöbilar. Vi vill se en laddinfrastruktur för ökad andel elbilar. Biobränsle för flyg, elflyg och fossilfri drift för färjorna är en viktig framtidsfråga för Gotland. Region Gotland ska påskynda sin omställning. Vi vill ha solceller på Region Gotlands byggnader.

Vi vill också häva maxtaget för solcellsel på egen byggnad. Att vi har utökad vindkraft vid och kring Gotlands kuster och inne på land.

Energi

Gotland skall vara klimatneutralt 2040. För att klara energiomställningen och minska utsläppen är ett hållbart och robust energisystem baserat på förnybar energi en förutsättning. Därför krävs en utökad elöverföringskapacitet i form av en ny elkabel mellan Gotland och fastlandet samtidigt som det lokala elnätet byggs ut och förstärks. Båda dessa frågor är centrala för att få till betydligt större utbyggnad av förnybar energi på ön samtidigt som lagringsmöjligheterna utvecklas. Lokal produktion av biogas och vätgas skall stimuleras. Allt för att klara industrins och Gotlands energiomställning.

Vatten

Vatten och avlopp (VA) ska byggas ut från alla källor: grundvatten, ytvatten, kalktäkter, dammar, havet, återvunnet avloppsvatten, med mera. Privata initiativ ska uppmuntras för att öka tempot. Vi vill införa ett "blått avdrag" för vattenbesparande åtgärder och vi måste bli bättre på att ta tillvara på regnvatten. Privata minireningsverk behöver uppmuntras mer, för att öka byggandet av fler bostäder på hela Gotland.

I framtidens byggande vill vi skilja avloppsvatten och annat vatten innan det når reningsverket - genom dubbla ledningar. Mer takvatten bör också återföras till det lokala yt- och grundvattnet och vi uppmuntrar även att takvatten nyttjas för enskilda hushålls toalettwater enligt gällande VA-krav om säker anslutning.

Kalksten

För kalkstensindustrin tror vi på långsiktig samexistens mellan kalkbrytning och vatten och naturvärden.

Det är viktigt att se helheten, att kalkstensprodukter används till många viktiga produkter för hela samhällets behov. Det är viktigt att vi inte exporterar utsläppen till andra länder, utan går i bränschen för nationell klimatneutral produktion.

Vi vill genomföra vår politik genom att:

...vara positiva till lämpliga platser för vindkraft på och runt Gotland

...satsa på alla förnyelsebara bränslekällor inklusive biogas och vätgas

...underlätta utbyggnad av solceller på egen byggnad.

...stimulera en fortsatt utbyggd laddinfrastruktur

...Gotland får en ny stärkt fastlandsförbindelse för elöverföringar

...säkra utbyggnaden av VA med många olika lösningar parallellt

...uppmuntra privata VA-lösningar för att öka tempot i nybyggnation

...framtidens byggnation separerar avloppsvatten med annat vatten

...återföring och återvinning av takvatten bejakas

...verka för långsiktig samexistens mellan kalkbrytning, vatten och naturvärden

...stödja industrins satsningar kring nationell klimatneutral produktion

JORDBRUK OCH ÖKAD SJÄLVFÖRSÖRJNING

Centerpartiet är en starkt röst för att värna rätten till att äga och bruka jord- och skog.

Landsbygden har fantastiska möjligheter att skapa jobb och allra helst på Gotland är de gröna näringarna en väldigt viktig grund och motor för en fortsatt livskraftig landsbygd.

Centerpartiet vill därför underlätta för allt företagande på landsbygden, genom att sänka kostnader och minska regelkrångel och särskilt stötta de unga i lantbruket.

För Centerpartiet är det viktigt att fortsätta driva på så att alla djur i EU har det bra så att de svenska bönderna konkurrerar på samma villkor som bönder i övriga EU-länder. Kraven kring lantbrukets klimatomställning måste utformas så att den nationella skatte- och energipolitiken inte konkurrerar ut svenskt lantbruk.

Livsmedel

Svensk livsmedelsförsörjning är beroende av en säker omvärld. Men tyvärr lever vi i en orolig tid. Sverige måste därför snabbt förbättra livsmedelsberedskapen i vårt land. Det handlar om att öka andelen svenskproducerad mat. Då måste svenskt jordbruk bli mer konkurrenskraftigt. Det behöver bli billigare att driva jordbruk, så att bönderna kan konkurrera med låga priser från utlandet och producera mer.

Det handlar också bland annat om att öka lagerhållningen av nödvändiga livsmedel och andra viktiga varor. Det behövs också en plan för hur livsmedel ska komma ut i butikerna, när det exempelvis råder brist på lastbilar eller vid strömavbrott.

Centerpartiet vill att svensk mat håller hög klass, bland annat genom god livsmedelskontroll, livsmedelssäkerhet och bra miljö- och djuromsorg. Med tydligare märkning blir det enklare att göra medvetna val i affären. När du handlar svensk mat hjälper du till med öppna landskap, bättre djurvälstånd, mer miljövänliga livsmedel, kulturvärden och nya jobb. På Gotland driver Centerpartiet att vi har mer närodlade livsmedel i våra offentliga kök.

Skogsbruk

Vi vill fortsätta driva en stärkt ägande- och bruksrätt. Naturvårdsavsättningar ska bygga på frivillighet och öka möjligheten för enskilt ägande att sköta markerna för fortsatt höga naturvärden. Skogsägare ska få ersättning från staten för skog som pekats ut som skyddsvärd och därigenom inte kan brukas. Skogens brukande måste värdesättas högre. Naturreservat som inte

förvaltas rätt bör kunna återföras till tidigare ägare för mer aktivt skogsbruk.

Gotland behöver lokalt anpassade skogsbruksregler. Det är viktigt att bevara slutavverkning för att få ett fortsatt effektivt brukande.

Vi vill ha ett förbud mot vildsvin. Djuret hör inte hemma i det gotländska landskapet. Dessutom behövs en bättre förvaltning av rådjursstammen för att minska viltskador och viltolyckor.

Hållbar Östersjöförvaltning

Östersjöns ekosystem är fortsatt satt under stark press på grund av bland annat överfiske, övergödningssproblem med ökad bottendöd samt klimatförändringarnas negativa effekter med höjd havstemperatur och surare hav som stressar ekosystemen.

Östersjöns miljöarbete är viktigt för Gotlands kustekosystem. Centerpartiet driver därför frågan om att vi måste fortsätta minska övergödningen av Östersjön. Åtgärderna måste vara effektiva och rimliga och att alla länder runt Östersjön måste ta ett större ansvar.

Vi driver på för ett mer hållbart fiske och vi vill därför främja kustnära nätfiske och att bottentrålningen måste minskas ytterligare.

Sälstammen har ökat kraftigt i Östersjön och sprider sjukdomar till fisk. Vi behöver en mer hållbar förvaltning av sälstammen för att östersjötorsken och andra fiskarter ska återhämta sig snabbare.

Vi vill genomföra vår politik genom att:

...vara en starkt röst för att värna rätten till att äga och bruka jord och skog

...underlätta för allt företagande på landsbygden

...sänka kostnader och minska regelkrångel i lantbruket

...särskilt stötta de unga i lantbruket.

...ha en livsmedelsproduktion som säkrar självförsörjning

...öka andelen närproducerade livsmedel i de offentliga köken

... svenskt jordbruk bli mer konkurrenskraftigt gentemot andra EU-länder

...öka lagerhållningen av nödvändiga livsmedel och andra viktiga varor

...fortsätta driva frågan om en stärkt ägande- och bruksrätt för enskilda skogsägare

... naturvårdsavsättningar ska bygga på frivillighet och att skälig ersättning ges

...enskilda skogsägares roll bör stärkas i naturvårdsarbetet i skogen

... driva på för lokalt anpassade skogsbruksregler

... kräva ett fortsatt förbud mot vildsvin

... driva frågan om en bättre förvaltning av rådjursstammen för att minska viltskador och viltolyckor

...fortsätta minska övergödningen av Östersjön med åtgärder

... främja kustnära nätfiske och att bottentrålningen måste minskas ytterligare

...införa en hållbar förvaltning av sälstammen

Vill du veta mer? Mejla gabriella.hammar skjold@telia.com

VÅRD OCH OMSORG

Den bästa vården är den som inte behövs. Ett arbete med förebyggande hälso- och vårdinsatser kan göra stor skillnad genom att mänskligt lidande undviks samtidigt som kostnaderna för samhället minskar.

En förutsättning för en god och nära vård är att den primära vården finns nära människor och att trygghetspunkterna fungerar över hela ön, för tillgång till nära vård. Att det finns människor som i framtiden vill arbeta inom vården, och att de har tillräcklig utbildning. För att det ska vara möjligt behöver arbetsmiljön vara god, finnas tillgång till kontinuerlig fortbildning, möjligheter till kompetensutveckling och tillgång till utbildningsplatser i vård och omsorgssektorn.

Chefer har en stor betydelse för arbetsmiljö och för att ge medarbetare goda förutsättningar till att ge brukare och patienter en god vård och omsorg.

Ledare behöver bra förutsättningar för att kunna vara nära och stötta sina medarbetare. Rimlig storlek på personalgrupper och stöd att utveckla sig som ledare är två åtgärder som kan förbättra ledarskapet på arbetsplatser inom vård och omsorg.

Psykisk hälsa

Risken att bli sjukskriven för psykisk ohälsa är 30 procent högre för kvinnor än för män. Det beror bland annat på osakliga skillnader i bedömning. Forskning har visat att ju längre en person går med symptom, desto längre tid tar det att återhämta sig och bli frisk.

Människor med lättare psykiska besvär behöver inte alltid träffa en specialist, utan kan bli hjälpta av enklare samtalsstöd. Därför vill vi satsa på att utbilda fler som kan få kompetens att erbjuda samtalsstöd. Det kan exempelvis handla om vårdpersonal som genom en kompletterande utbildning kan få rätt kompetens.

Rörelse och träning har betydande positiva effekter för att förhindra eller lindra depressiva symptom. Barns träning och möjlighet att utöva idrott ska vara jämlik.

Vi vill fortsätta att utveckla arbetet mot våld i nära relation. Skräddarsy en kompetensutveckling i ämnet som regionens medarbetare kan genomföra och införa stöd för den våldsamma personen i relationen.

Jämställdhet

Alla människors lika rätt och värde är grunden för Centerpartiets politik. Vi tror på varje människas förmåga att själv forma sin egen framtid.

I ett liberalt samhälle behandlas vi utifrån de individer vi är. Våra gemensamma system måste därför vara så uppbyggda att flickor och pojkar, kvinnor och män, har samma möjligheter. Detta inkluderar en fungerande förskola och äldreomsorg, en jämställd skola och vård och ett jämställt ansvar för hem och familj. Kön ska inte avgöra lön, inte heller status, inflytande i samhällets och näringslivets styrelserum eller möjligheten att skapa ekonomiska tillgångar.

Våld i nära relationer, sexualiserat våld, hedersrelaterat våld och kränkningar av den kroppsliga integriteten är begränsningar av människans frihet som aldrig får accepteras. Var fjärde kvinna har någon gång varit utsatt för sexuellt, fysiskt eller psykiskt våld av en närstående, sett ur ett livstidsperspektiv.

Ingen, absolut ingen, ska behöva vara rädd för någon som man är eller har varit tillsammans med. Våld i nära relationer är ett akut, brett samhällsproblem och mäns våld mot kvinnor är en av våra största jämställdhetsfrågor. Det är oacceptabelt att tusentals kvinnor inte kan känna sig trygga i sina egna hem.

Boende för äldre

Den dagen ens ordinarie boende inte längre fungerar behöver det finnas boenden som erbjuder trygghet och som är anpassade efter var och ens behov. Det ska vara tryggt att åldras på Gotland. I dag utgår mycket från att man ska kunna bo kvar hemma så länge som möjligt, och först när behovet av vård är väldigt stort flyttar man till särskilt boende.

De särskilda boendena ska fortsätta hålla en hög kvalitet och medarbetarna inom vård och omsorg är nyckeln till kvalitet och bättre bemötande. Det krävs mer och bättre utbildning och kompetensutbildning och inte minst större tillit till medarbetarna.

Vi vill genomföra vår politik genom att:

... tillskapa fler trygghetsboenden

... undersöka nya varianter av äldreboenden

...ha en god geografisk spridning av äldreboenden

...se över möjligheten till specialiserade boenden med olika inriktningar

....äldre inom äldreomsorgen ska möta utbildad personal. Utbildnings- och rekryteringssatsningar med målet att alla ska ha minst undersköterskeutbildning ska göras

...höja antalet utbildningsplatser både inom vården och omsorgen

...se till att chefer känner sig trygga i sin ledarroll

...utbilda personal i samtalsstöd för psykisk hälsa

...ge varje barn jämlik rätt att utföra sina rörelser, idrott och intressen

... motverka våld i nära relationer och utbilda fler att upptäcka tecken och på så vis förebygga.

Vill du veta mer? Mejla bibbi.olsson@centerpartiet.se